

UTICAJI EKOLOGIJE NA TEORIJE O KRIMINALITETU*

Vera Batanjski*

Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Beograd

Proučavanjem kriminaliteta naučnici društvenih nauka su koristili saznanja i iz prirodnih nauka, kao što je biologija i njene naučne discipline. Ekološka teorija je nastala kao pokušaj objašnjenja nastanka kriminaliteta, koristeći se saznanjima iz ekologije i to odnosima kompeticije i simbioze i uticajima koje fizička i socijalna sredina imaju na čoveka. Posmatrajući odnose koji postoje između životinjskih populacija u prirodnom ekosistemu, vršeno je poređenje sa ponašanjem ljudi u gradu. Tako je nastala Čikaška (ekološka) škola, čiji su predstavnici, između ostalih: R. E. Park i E. V. Bardžes. Polazeći od Darwinove "borbe za opstanak", oni su prepoznali pet radialno raspoređenih zona u gradu Čikagu, veoma sličnih šumskom ekosistemu, pa je validnost, slabosti i korisnost ovog shvatanja predmet ovog rada.

KLJUČNE REČI: kriminalitet / ekologija / ekosistem / grad / kompeticija

UVOD

Već više vekova je proučavanje kriminaliteta privlačilo pažnju mnogih naučnika u društvenim naukama. Zbog toga su se pojavile i razne teorije, koje, svaka za sebe, pokušavaju da objasne i definišu uzrok ove pojave. Budući da je čovek prirodno biće i da se njime, kao takvim, najviše bavi biologija i njene naučne discipline, veliki broj teorija o kriminalitetu je

* Ovaj tekst je nastao kao rezultat rada na projektu "Kriminal u Srbiji: fenomenologija, rizici i mogućnosti socijalne intervencije" koji finansira Ministarstvo prosvete i nauke RS, broj 47011.

* Email: vera.batanjski@gmail.com

zasnovan upravo na biološkim osnovama, odnosno, saznanjima te nauke. Te teorije su, inače, u kriminologiji poznate kao biološke teorije, počev od hereditarne, glandularne, konstitucionih teorija od kojih je najpoznatija Lombrozova, pa sve do rasnih teorija. Međutim, biološka saznanja su uticala i na druge teorije o kriminalitetu, pa nije čudno da je i jedna od tih teorija, koja se razvila dvadesetih godina prošlog veka (Nikolić, 2000:143), Ekološka teorija. Ova teorija se, inače, u kriminologiji svrstava u podgrupu socioloških i sociološko – antropoloških teorija, iako su osnove za njeno postavljanje zapravo u biološkim naukama koje se bave simbiozom živih bića i prostora u kojem žive. Sama teorija se, analogno, oslanja na socijalnu komponentu nastanka kriminaliteta u simbiozi ljudi koji kao i biljke i životinje, voljno ili nevoljno, žive na jednom prostoru, povezujući ga sa samom društvenom strukturom ili sa procesom kriminalizacije ličnosti (isto, 132). Ekološka teorija, stoga, kriminalitet objašnjava polazeći od uslova i uticaja fizičke i socijalne sredine ljudi (isto, 143).

OSNOVE I SMISAO EKOLOŠKE TEORIJE

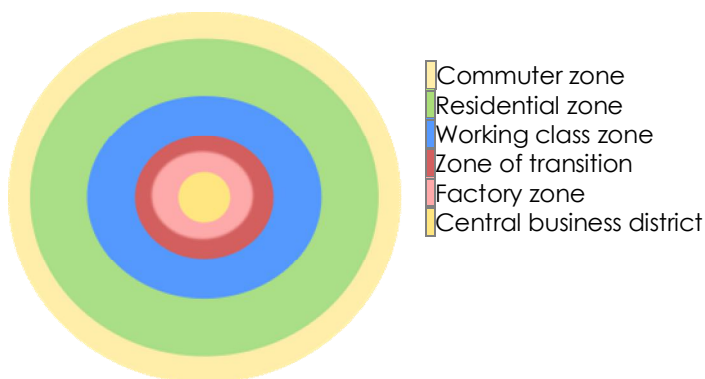
Ljudi se, kao i sva druga živa bića, uvek prilagođavaju sredini u kojoj žive ili žele da žive. Pri tome su u izboru staništa više ili manje aktivni, pokušavajući da u odabiru prevaziđu sve faktore koji ih ograničavaju, te su po tome, zbog mogućnosti kretanja, sličniji životinjama nego biljkama. Međutim, u osvajanju pogodnog mesta za život i kod ljudi dolazi do izražaja ono što je čuveni evolucionista Čarls Darwin definisao kao "borba za opstanak", a to se najbolje primećuje kroz intenzivno nastanjivanje gradova u poslednjih nekoliko decenija. Gradovi se danas shvataju kao najpogodnija staništa za život ljudi i stoga su gusto naseljeni. To je sredina u kojoj se mogu naći po kvalitetu i kvantitetu najpogodniji resursi. Težeći da dođe do tih resursa, čovek kao jedinka stupa u razne odnose sa drugim jedinkama iste vrste i iz tih odnosa se razvijaju razni oblici ponašanja.

Proučavanjem odnosa među jedinkama iste i različitih vrsta, kao i samih vrsta i životne sredine bavi se ekologija, kao biološka nauka. Usled nekih sličnosti u ponašanju i pokazivanju istih ili sličnih odgovora na uticaje životne sredine, na primer, nekih životinjskih vrsta, često se upoređuje ponašanje životinja, odnosno upoređuje se ponašanje čoveka, kao životinjske vrste na vrhu evolucione lestvice sa ostalim vrstama životinja.

Darvin je, prihvativši stav Tomasa Maltusa da je "prirodni svet, svet borbe", proširio svoju ideju "borbe za opstanak". Prema Maltusu, važnu ulogu u prirodi ima kompeticija između jedinki iste vrste za ograničene resurse životne sredine. Darwin je objasnio da izraz "borba za opstanak"

upotrebljava u širem smislu, koji uključuje međusobnu zavisnost i život jedinke i sposobnost da daje porod (Tucić, 2003:38). Danas Darwinova teorija evolucije nije prihvaćena kao važeća za objašnjenje svih evolucionih procesa, već je to jedinstvena teorija evolucije, nastala u prvoj polovini XX veka, koja je nazvana "nova sinteza" ili "sintetička teorija evolucije" (isto, 47). Međutim, za objašnjenje nekih oblika ponašanja ljudi koje opisuje Ekološka teorija, može se primeniti Darwinova "borba za opstanak", ali onako kako ju je Maltus opisao.

Tako je mislio i američki kriminolog Robert Ezra Park, objašnjavajući simbiozu ljudi sa fizičkom sredinom i društvenim institucijama. Smatrao je da su najizrazitija mesta takvog ljudskog življenja gradovi. U njima su najvidljiviji rezultati borbe za resurse (Nikolić, 2000:143). Drugi poznati kriminolog, iz grupe sledbenika ove teorije (tzv. ekologisti) Ernest Votson Bardžes (*Ernest Watson Burgess*), izveo je istraživanje u gradu Čikagu i osnovao teoriju o "radijalnoj ekspanziji" gradova. On je utvrdio postojanje pet, skoro jasno izdvojenih i radijalno raspoređenih zona u gradu Čikagu. Te zone su centralna poslovna zona, zatim tranzitna - prelazna (industrijska zona u kojoj su loši uslovi za stanovanje), zatim zona za stanovanje radničke klase, dalje je bolja, stambena i na kraju prigradska zona.

Slika 1. Bardžesov model koncentričnih zona¹

"...Bardžes je istakao tranzitnu zonu kao međuprostorno područje i nesreću dinamičkog razvojnog procesa, pošto se tu nalaze oni pobeđeni i deplasirani u suparničkoj borbi. Zbog toga se tu i može očekivati da će se pojaviti porok i kriminal" (Nikolić, 2000:144).

¹ (Izvor: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Burgess_model1.svg)

Pristalice Ekološke (Čikaške) škole su, inače, grad posmatrale kao celinu, u smislu raspodele i organizovanja zona različite namene, tj. njegovog organizovanja i funkcionisanja kao ekosistema. Pri tom su pošli od fizičkih faktora koje su smatrali ključnim u funkcionisanju, kao i od ekološkog odnosa – simbioze, primenjujući znanja i oslanjajući se na neke obrasce organizovanja životinjskih populacija u prirodnim ekosistemima. Kompeticija je ta koja čini osnovu za shvatanje društvenog poretka koji prevazilazi individualnu vrstu, te se smatra da je društvo zasnovano više na biološkoj, nego na kulturnoj osnovi. Oni smatraju da borba industrije i trgovine da se zauzme strateška lokacija, određuje, na duži rok, glavne crte ljudske zajednice (Vujović, 1988:16), a to su i glavni faktori u kojima su tražili uzrok nastanka kriminala.

Kriminolozi koji podržavaju Ekološku školu ističu tranzitnu zonu kao najvažniju, tj. kao onu zonu u kojoj dolazi do pojave kriminalnih oblika ponašanja. Najpribližnije poređenje za ovakvo shvatanje bilo bi, na primer, upoređivanje ljudske populacije u gradskom ekosistemu i populacije vukova (*Canis lupus* L.) u šumskom ekosistemu. Na taj način se može doći do nekih izvođenja i pretpostavki o nastanku kriminala u ljudskoj populaciji. Ova životinjska vrsta (vuk) je uzeta kao primer, jer su lako vidljivi veoma dinamični odnosi koji su kod vukova izraženi na granicama teritorija dva ili više čopora. Takav je, po Čikaškoj školi, slučaj i u tranzitnoj zoni u urbanoj sredini, u kome su intenzivnije sve ljudske aktivnosti.

Socijalna organizacija vukova je takva da žive u grupama, i to u čoporima od po čak 20 jedinki. Njihov društveni život u grupama određuje veličina plena, ali najviše zajednička odbrana teritorije (Macdonald, 2004:233), društvena briga o podmlatku, suparništvo sa susednim grupama i dr. (Op. cit. 40). Ako se pak uporedi grad kao ekosistem i neki šumski ekosistem u kome živi vuk, mogu se naći samo neke istovetnosti u oblicima ponašanja. Pri tome, ne sme se zaboraviti da je ponašanje vukova uvek određeno instinktom, koji je pored učenja nekih obrazaca ponašanja za preživljavanje, jedini koji određuje ponašanje vukova, kao i svih životinjskih vrsta.

Ukoliko posmatramo organizovanost ljudi u gradovima u odnosu na stanovanje i aktivnosti po gore definisanim zonama i organizovanost vukova u čoporima u šumi, možemo porediti međusoban uticaj ljudi u tranzitnoj zoni, sa međusobnim uticajem vukova u međuzoni između dve obeležene teritorije dva čopora. Tranzitna zona u gradovima je međuprostorna prelazna zona, koja predstavlja prelaz između poslovne i stambene zone. Može se reći da u ovoj zoni postoje nestalni, odnosno veoma promenljivi ekološki faktori, koji utiču na način ponašanja ljudi. Oni koji nastanjuju ovu prelaznu zonu se mogu podeliti u dve grupe. Prvi su oni

koji teže da pređu u radničku zonu, kao bolju za stanovanje ili četvrtu, stambenu zonu, nastanjenu uglavnom licima koja se bave profesionalnim zanimanjima (Nikolić, 2000:144). Drugu grupu čine ljudi koji nisu uspjeli da ispune uslove da ostanu u zonama boljim za život, pa su kao "odbačeni" došli u tranzitnu zonu i u njoj pokušavaju da se ostvare. S obzirom da je ova sredina veoma dinamična, većini je teško da se brzo prilagodi. Zato se ovde češće nego u drugim zonama dešavaju takvi vidovi ponašanja koji odstupaju od pravila propisanih zakonom, pa se definišu kao kriminalni. U svim ostalim zonama, koje je definisao Bardžes, sredinski faktori su jasnije definisani i ne menjaju se konstantno ili bar ne često i brže od mogućnosti prilagođavanja stanovnika, pa je život u njima mirniji i izvesniji.

Ovde se može napraviti poređenje sa međuprostorom dva čopora. Kolika je teritorija jednog čopora umnogome zavisi od produktivnosti životne sredine, prvenstveno od dostupnosti hrane. To može biti od 150 do čak 40 000 km² (Makdonald, 2005:45). U okviru te teritorije, život je relativno miran, odnosno definisan je kako samim sredinskim faktorima, tako i vođom čopora, koji održava red, odlučuje gde će se loviti i dr. Svaka jedinka u čoporu ima svoju hijerarhijski definisanu ulogu, koja nije stalna i za koju se bori. Ipak, shvatanje ovakvog dostizanja hijerarhijske organizacije je prevaziđeno i smatra se da postoji samo kod vukova u zarobljeništvu². Svaki čopor obeležava svoju teritoriju mirisnim oznakama. Gustina mirisnih oznaka je u graničnim područjima dva puta veća nego na ostalim delovima teritorije. Ovo omogućava svakom članu čopora da prepozna periferiju svog areala. Ovakvo obeležavanje je korisno, jer svaki član čopora teži da izbegne opasnost od slučajnog upada u negostoljubivo susedstvo, koje je opasno. Ipak, sukobi između čopora se dešavaju. Jedinke svakog čopora patroliraju granicom svoje teritorije (Makdonald, 2005:45). Kako se čopori kreću, u potrazi za boljim uslovima, tj. kvalitetnijim resursima, ulaze u međuprostor, kao i na teritoriju drugog čopora. Tada dolazi do sukoba.

Stupanje u kontakt između jedinki koje pripadaju različitim grupama je dinamičnije, različitije i zato zanimljivije za posmatranje i praćenje, nego kontakt koji ostvaruju jedinke iste grupe. Jedino ako sukobe, odnosno borbu između svih jedinki vukova različitog čopora definišemo kao kriminalni oblik ponašanja, onda je jasno zašto je on učestaliji u međuprostoru. I u okviru jednog čopora postoje borbe za bolje mesto u hijerarhiji, ali se to dešava jednom godišnje i ubrzo potom se uspostavlja relativni mir (Makdonald, 2005:45).

² (Izvor: <http://www.npwrc.usgs.gov/resource/mammals/alstat/alpst.htm>)

U gradu, među članovima ljudske populacije koji pripadaju jednoj zoni postoje kriminalni oblici ponašanja. Ali, u tranzitnoj zoni, gde je veća neizvesnost za lagodan život, kao i u međuprostoru dva čopora vukova, češći su sukobi, odnosno kriminalni oblici ponašanja.

Samo u ovakvoj paraleli, definišući kao kriminalno ponašanje sukobe dve jedinice vukova iz dva čopora, može se konstatovati zašto dolazi do pojave kriminala u tranzitnoj zoni po Ekološkoj teoriji i kako to fizički uslovi definišu. Naravno, u populaciji vukova ne postoji kriminalno ponašanje, sve je definisano instinktom i evolutivnim prilagođavanjem vrste, iz koje nastaju definisani oblici ponašanja koji se uče i prenose sa roditelja na potomstvo. Da li, onda, ekološkim parametrima i pristupima možemo da objasnimo uzroke za kriminalno ispoljavanje pojedinaca ili je to samo delimično moguće?

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Bardžesov model koncentričnih zona je prvi koji opisuje distribuciju socijalnih grupa unutar urbanog područja³. On je pošao od geografsko – ekonomske *Bid Rent* teorije⁴. Ova se teorija bazira na profitu, tj. na tome da su bogati građani spremni da plate mnogo za zemljište u centru grada, jer bi u toj zoni, zbog velikog broja posetilaca, svaki biznis bio uspešan. Model koncentričnih krugova je (negativno) kritikovan, jer se smatra da po njemu ne funkcionišu gradovi van Sjedinjenih Američkih Država, naročito davno nastali gradovi sa burnom istorijom. Čak i u SAD – u ne postoje gradovi sa jasno definisanim zonama⁵. Primenjujući Čikašku školu i Bardžesove koncentrične krugove na današnju organizaciju gradova, takođe se može konstatovati da nema organizovanosti po modelu koncentričnih zona, u smislu postojanja jedne centralne poslovne zone, niti radijalnog širenja. Suprotno centralnoj radijalnoj ekspanziji Čikaške škole je Los Anđeleska škola, koja opisuje postmodernu viziju u kojoj su periferne urbane zajednice dominantne u odnosu na gradski centar⁶. Gradski centri, ako uopšte i nastanu, pojavljuju se kasnije i kauzalnost se dešava od periferije ka tom centru (*Dear and Dahmann 2008:270*).

U odnosu na uređenost grada Beograda i prigradskih opština, ne bi se mogla primeniti ni jedna od dve pomenute teorije, u potpunosti. Gradske

³ http://en.wikipedia.org/wiki/Concentric_zone_model

⁴ http://en.wikipedia.org/wiki/Bid_rent_theory

⁵ http://en.wikipedia.org/wiki/Concentric_zone_model

⁶ http://en.wikipedia.org/wiki/Los_Angeles_School

zone ukazuju na to da je samo donekle jednako validna i Čikaška i Los Anđeleska škola.

Razvoj GO Novi Beograd je doveo do osnivanja Centralne zone, koja je sada vodeća u biznisu u čitavom gradu. Još uvek postoji stari gradski centar, koji se može definisati kao kulturno – istorijski, ali, je takođe i administrativni i biznis centar. Građani upravo ovu zonu smatraju centrom (Trg Republike i širi centar) i još uvek ga tako zovu. Moguće je da je to zato što je grad Beograd, u odnosu na druge metropole, relativno mali. Veliki gradovi imaju više Centralnih zona⁷.

Beogradska naselja Dedinje i Senjak, na primer, se mogu smatrati perifernim zonama, u odnosu na ono što se smatra centrom. To su bogata naselja, sa velikim stambenim kućama. Njihovom razvoju je doprinela Košutnjačka šuma, koja pruža kvalitet stanovanju. Međutim, i ova naselja nisu na periferiji, jer se grad znatno proširio, u poslednjih nekoliko decenija. Iako je u svetskim metropolama trend da su naselja bogatija na periferiji, u Beogradu to nije uvek slučaj. Ovde je bogato stanovništvo nezonalno naseljeno.

Zbog oružanih sukoba u Bosni i Hercegovini i na Kosovu, mnogo ljudi je migriralo ka glavnom gradu Srbije. Prigradska naselja su tada nicala velikom brzinom, i uglavnom su infrastrukturno neuređena. Tako su ova područja, koja su u Generalnom planu Beograda 2021⁸ nazvana "spontano nastali blokovi" većinom nelegalizovana, bez vodovoda i kanalizacije⁹.

Može se reći da bi tranzitne zone u Beogradu, bile upravo naselja nastala velikom brzinom, često sa nelegalizovanim objektima, kao što su Altina, Ledine, Kaluđerica i druga. Nabrojana naselja se nalaze na periferiji grada Beograda, što se ne podudara sa položajem tranzitne zone Čikaške teorije. Ne treba zaboraviti da je ova teorija nastala početkom XX veka, a od tada su svi gradovi pretrpeli promene, pa je nemoguće naći grad koji potpuno odgovara rasporedu Bardžesovih zona. Prema Los Anđeleskoj školi, periferna naselja bi trebala da budu izuzetno povoljna za stanovanje i dominantna u odnosu na gradske centre. U Beogradu to nije slučaj, pa u glavnom gradu, kao i u ostalim gradovima Srbije, i dalje važi pravilo da bogati sugrađani žive ili žele da žive u centru grada. Naravno, druga bogata naselja ne izostaju.

Uzroci pojave kriminala u tranzitnoj zoni u gradovima se mogu objasniti nestabilnim uslovima i veoma promenljivim faktorima spoljašnje sredine.

⁷ http://en.wikipedia.org/wiki/Central_business_district

⁸ <http://www.beograd.rs/cms/view.php?id=1126>

⁹ http://www.beograd.rs/documents/plan2021/d_08_post_stanovanje.jpg

Nestalni uslovi omogućavaju pritisak negativnih faktora na populacije, pa tako i na ljudsku u prelaznoj zoni. To uzrokuje intenzivnije kretanje stanovništva, te čećše stupanje u kontakte. U prelaznoj zoni je, prema nekim autorima, slabija društvena kontrola (Nikolić, 2000:144), a kako je i aktivnost jedinki veća, pa su i koakcije brojnije, čećše nastaju i kriminalni oblici ponašanja. Zato osećaj pripadnosti jednoj zajednici, koja ima svoju specifičnu mikroklimu i pored kompeticije, stvara osećaj sigurnosti. To je kod vukova instinktivno određeno, a kod čoveka i svesno. U tranzitnoj zoni gradova, kao i u međuprostoru teritorija dva čopora, ovakav osećaj se gubi i kompeticija je najizraženija.

Čikaška škola je fokusirana na čovekovo ponašanje, koje je određeno socijalnom strukturom i fizičkim faktorima životne sredine, više nego na genetičke i individualne karakteristike. Prema ovoj školi, prirodno okruženje koje naseljava zajednica je glavni faktor u oblikovanju ljudskog ponašanja. Ali, zbog postojanja svesti i individualne psihologije svakog ljudskog bića, što nije slučaj kod životinja, ne može se prihvatiti Ekološka teorija za objašnjenje nastanka kriminala, jer životinje instinktivno reaguju ili uče i usvajaju obrasce ponašanja. Ukoliko se pak traži sličnost u ponašanju ljudi u gradovima i, na primer, vukova u šumama, može se zaključiti da postoji velika podudarnost u smislu posmatranja odnosa kompeticije. Tako se može objasniti i socijalna organizacija, uzimajući u obzir samo fizičke uslove životne sredine. Ovo, međutim, ne objašnjava i pojavu kriminala, zbog čega je Ekološka teorija odbačena, jer objašnjava da je najvažniji uzrok pojave devijacije i kriminaliteta u prelaznoj zoni fizička sredina i destrukcija normi u njoj (Nikolić, 2000:145). Međutim, primenjujući znanja iz ekologije bolje se može objasniti sama socijalna organizacija ljudi u gradovima, kroz obrasce ponašanja životinjskih populacija, kompeticije i simbioze, kao odnosa koji postoje među svim živim bićima, nego ako tražimo samo uzroke pojave kriminala.

Sa ekološke strane posmatrano, postoji klasifikacija staništa, koja je obuhvatila i urbana područja. Podela je urađena u odnosu na biljne i životinjske zajednice i abiotičke faktore¹⁰. Znajući da je čovek nezaobilazni stanovnik grada i deo prirodne ili veštačke sredine, možemo u odnosu na to kakva su staništa prema EUNIS klasifikaciji, definisati i kvalitet ljudskog života. To je tema (hipoteza) o kojoj treba razmišljati, jer bi, možda dala još jednu teoriju o socijalnoj organizaciji ljudske populacije u gradovima, uzimajući u obzir fizičku komponentu za klasifikovanje.

Trebalo bi nastaviti istraživanje u smeru raspodele stanovništva u gradu, u odnosu na staništa kako ih klasifikuje EUNIS, ali to ne bi u potpunosti

¹⁰ <http://eunis.eea.europa.eu/about.jsp>

doprinelo objašnjavanju nastanka kriminala, s obzirom da se, opet, kao i kod Ekološke teorije, posmatraju prvenstveno fizički faktori sredine.

Ekološka teorija se, zbog toga, može prihvatiti samo sa rezervom, kao deo objašnjenja nastanka kriminala, kada se razmatraju fizički faktori životne sredine koji do toga dovode.

REFERENCE

- (1) Dear, M. and Dahmann, N. (2008) *Urban Politics and the Los Angeles School of Urbanism*, *Urban Affairs Review* 44(2): 266-279.
- (2) http://en.wikipedia.org/wiki/Bid_rent_theor (Last modified on 29 August, 2010)
- (3) http://en.wikipedia.org/wiki/Central_business_district (Last modified on 2 February, 2011)
- (4) [http://en.wikipedia.org/wiki/Chicago_school_\(sociology\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Chicago_school_(sociology)) (Last modified on 8 January, 2011)
- (5) http://en.wikipedia.org/wiki/Concentric_zone_model (Last modified on 15 January, 2011)
- (6) http://en.wikipedia.org/wiki/Ernest_Burgess (Last modified on 19 November, 2010)
- (7) http://en.wikipedia.org/wiki/Los_Angeles_School (Last modified on 22 January, 2011)
- (8) http://en.wikipedia.org/wiki/Social_disorganization_theory (Last modified on 15 December, 2010)
- (9) <http://eunis.eea.europa.eu/about.jsp>
- (10) <http://www.beograd.rs/cms/view.php?id=1126> (Izmena: 06. 05. 2008)
- (11) http://www.beograd.rs/documents/plan2021/d_08_post_stanovanje.jpg (Izmena: 06. 05. 2008)
- (12) <http://www.npwrc.usgs.gov/resource/mammals/alstat/alpst.htm> (Last modified on 3 August, 2006)
- (13) Makdonald, D. (2005) *Enciklopedija sisara 1*. Novi Sad: Zmaj.
- (14) Nikolić, Z. (2000) *Kriminologija sa socijalnom patologijom*, Beograd: Narodna knjiga, Alfa
- (15) Sillero-Zubiri, C., Hoffmann, M. and Macdonald W. D. (2004) *Canids: Foxes, Wolves, Jackals and Dogs*, IUCN/SSC Canid Specialist Group, Gland, Switzerland and Cambridge, UK
- (16) Tucić, N. (2003) *Evoluciona biologija*, Beograd, NNK INTERNATIONAL.
- (17) Vujović, S. (1988) *Sociologija grada*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.

IMPACTS OF ECOLOGY ON THEORIES OF CRIMINALITY

Studying criminality, scientists of social sciences have used the knowledge of the natural sciences, such as biology and its scientific disciplines. Ecological theory has emerged as an attempt to explain the occurrence of criminality by using the knowledge of ecology and the relationship between competition and symbiosis, and the impacts that physical and social environment have on humans. Observing the relationships that exist between animal populations in natural ecosystems, was used to compare the behavior of people in the city. This is how the Chicago (Ecological) School appeared, whose representatives, among others were: R. E. Park and E. W. Burgess. Starting from Darwin's "struggle for survival", they identified five radially arranged zones in the city of Chicago, very similar to the forest ecosystem, and the validity, weaknesses and usefulness of this concept, are the subject of this paper.

KEY WORDS: criminality / ecology / ecosystem / city / competition